

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

Projectbesluit beperkte uitbreiding intensieve
veehouderij Ligervoetsweg 1 te Sint Kruis

Gemeente Sluis

**Ruimtelijke onderbouwing projectbesluit
Ligtvoetsweg 1 te Sint Kruis**

Dit rapport is opgesteld door:

mr. A.B. Verhage
ZLTO Advies
Cereshof 4
Postbus 46
4460 BA Goes
T 0113-24 77 00
F 0113-24 77 50
E info@zlto.nl
www.zlto.nl

Datum: 20 april 2010

I TOELICHTING

1. Inleiding

1.1 aanleiding	4
1.2 ligging en begrenzing plangebied	4
1.3 wettelijk kader	4
1.4 leeswijzer	5

2. Plan

2.1 huidige situatie	6
2.2 toekomstige situatie	6

3. Beleidskader

3.1 provinciaal beleid	8
3.2 bestemmingsplan Buitengebied	8

4. Ruimtelijke aspecten

4.1 natuur en ecologie	10
4.2 landschappelijke inpassing	12
4.3 cultuurhistorie en archeologie	12
4.4 verkeer en mobiliteit	14

5. Milieu-aspecten

5.1 bodem	15
5.2 geluid	15
5.3 besluit luchtkwaliteit	15
5.4 externe veiligheid	15
5.5 geur en stof	16
5.6 milieuzonering	16

6. Watertoets

6.1 beleid waterschap	16
6.2 toets	16
6.3 advies Waterschap	16

7. Uitvoerbaarheid

7.1 Economische uitvoerbaarheid	17
---------------------------------	----

8. De afweging 18

9. Overleg met andere overheden 19

10. De procedure 20

BIJLAGEN:

- Schetsplan
- Gegevens natuurloket
- Landschappelijk inpassingsplan
- Watertoets (PM)

1. Aanleiding

1.1 Aanleiding

De familie Bonte heeft aan de Ligtvoetsweg 1 te Sint Kruis een agrarisch bedrijf met een hoofdtak intensieve veehouderij voor het houden van varkens. Mede naar aanleiding van de nieuwe ontwikkelingen betreffende wet- en regelgeving voor de intensieve veehouderij en het opstarten van pilotprojecten voor intensieve veehouderijen in Zeeland georganiseerd vanuit de Provincie Zeeland, heeft de familie Bonte meegedaan aan het pilotproject intensieve veehouderij. Hiervoor is een bedrijfsplan opgesteld waarin wordt verduidelijkt welke mogelijkheden er zijn voor het bedrijf. Niet enkel is gekeken naar de mogelijkheden, maar ook naar de financiële haalbaarheid van deze mogelijkheden.

Momenteel exploiteert de familie Bonte een varkensbedrijf met 85 zeugen en 550 vleesvarkens met daarnaast nog 60 ha akkerbouw. Uit het bedrijfsplan is duidelijk geworden dat de groei van de varkenshouderij naar 105 zeugen, waarbij tevens de geproduceerde biggen zelf worden afgemest, zowel ruimtelijk als financieel goed onderbouwd kan worden. Hiervoor dient een nieuwe stal gerealiseerd te worden van 629 m².

1.2 Ligging en projectlocatie

De locatie is gelegen in het buitengebied Sluis/Aardenburg op circa 1400 meter ten oosten van de kern van Sint Kruis, gelegen in een landelijke omgeving. Kadastraal is de locatie bekend als Aardenburg N 327.

1.3 Wettelijk kader

De gemeente wil in principe medewerking verlenen om de gewenste ontwikkeling door middel van een projectbesluit mogelijk te maken. De bevoegdheid is toegewezen aan de gemeenteraad die in afwijking van het bestemmingsplan een projectbesluit kan nemen zoals bedoeld in artikel 3.10 van de Wet ruimtelijke ordening. Met een projectbesluit wordt vooruitgelopen op een aanpassing van een bestemmingsplan.

Artikel 3.10 lid 2 bepaald dat een projectbesluit moet zijn voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing.

1.4 Leeswijzer

Deze ruimtelijke onderbouwing is als volgt opgebouwd.

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de bestaande situatie in het plangebied en de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. Voor zover ruimtelijk relevant worden de belangrijkste plankenmerken beschreven.

Hoofdstuk 3 beschrijft de relevante planologische beleidskaders.

Hoofdstuk 4 geeft een systematische beschrijving en analyse van alle ruimtelijk relevante aspecten.

Hoofdstuk 5 geeft een beschrijving van de relatie met de diverse milieuaspecten.

Hoofdstuk 6 bevat de waterparagraaf. Hierin wordt beschreven wat de waterhuishoudkundige aspecten en effecten van het plan zijn.

Hoofdstuk 7 beschrijft de uitvoerbaarheid van het plan aan de hand van de economische uitvoerbaarheid en de maatschappelijke haalbaarheid. Ook wordt hier de relatie met hoofdstuk 6 van de Wro beschreven (planschade en grondexploitatie).

Hoofdstuk 8 geeft een samenvattende toelichting op de ruimtelijke onderbouwing.

Hoofdstuk 9 geeft een weergave van overleggen met andere overheden.

Hoofdstuk 10 beschrijft de procedurele aspecten van het projectbesluit en een verslag van de gevoerde inspraak.

2. Planbeschrijving

2.1 Huidige plansituatie

Het plangebied ligt aan de Ligtvoetsweg 1 te Sint Kruis. De bebouwing in de omgeving heeft een landelijk karakter, waaronder enkele karakteristieke historische boerderijen. In de omgeving is de agrarische functie dominant.

Het bedrijf is gelegen ten oosten van Sint Kruis in de Beooster Eede- en Hoogland van Sint Kruispolder in de gemeente Sluis. In een straal van een kilometer bestaat de omgeving grotendeels uit landbouwgebied. Het ligt op de grens tussen de meer open kleipolders aan de noordzijde en de meer zandige en kleinschalige polders aan de zuidzijde. Het bedrijf is gelegen in een lintbebouwing met kleine (voormalige) landbouwbedrijven tussen Hoogeind (België) en Sint Kruis. De erven bestaan hier traditioneel uit een huisweide met een hoogstamboomgaard of boomweide, waaronder het vee kan grazen.

Door het kleinschalig landschap in de omgeving is het bedrijf op beperkte afstand zichtbaar. Alleen vanaf de Wilhelminaweg is het bedrijf goed te zien. Aan deze zijde is de woning en een (akkerbouw) schuur te zien. De huidige varkensstallen liggen aan de noordzijde en zijn te zien vanaf de Ligtvoetsweg. Het huidige erf bestaat uit een woonhuis, een landbouwschuur, varkensstallen en enkele kleine weijtjes.

Figuur 1.1

2.2 Nieuwe plansituatie

De huidige stallen bieden plaats aan 630 varkens. Het bedrijf wil graag een extra varkensstal bouwen van 629 m² aan de noordzijde van het bedrijf. Hier is nu een weiland met enkele fruitbomen aanwezig. De stallen bieden dan ruimte voor 1005 varkens.

Op figuur 1.2 is een foto afgebeeld van de locatie waar de nieuwe stal gerealiseerd dient te worden. Om de locatie op het bouwblok te verduidelijken kan gekeken worden naar figuur 1.3.

Figuur 1.2

Figuur 1.3

3 Beleidskader

3.1 Provinciaal beleid

De provincie kiest in het Omgevingsplan voor een tweesporen benadering. Dit betekent zowel optimale benutting van (economische) kansen en het bieden van ruimte aan ondernemers, als het gelijktijdig versterken van specifieke Zeeuwse omgevingskwaliteiten.

Ten aanzien van de intensieve veehouderij is het provinciale beleid gericht op beperkte groei van de veestapel. Ruimtelijke aspecten zijn hier mede voor bepalend.

- Landelijk gebied wordt als landschappelijk waardevol aangemerkt.
- Recreatief medegebruik van de gronden.
- Toename zwaar vrachtverkeer.
- Geen sprake van grondgebonden landbouw.

Het Omgevingsplan is ontstaan uit de streekplanherziening vestigingsbeleid intensieve veehouderij. Een nieuwe vestiging van een intensieve veehouderij, met uitzondering van knelpunten, is niet mogelijk. Aan bestaande intensieve veehouderijbedrijven kan in beperkte mate groeimogelijkheden worden geboden, wanneer dit voor het behoud van een reëel perspectief op continuïteit van de bedrijfsvoering noodzakelijk is. Hierbij geldt dat aan bestaande intensieve veehouderijbedrijven in beperkte mate groeimogelijkheden worden geboden wanneer dit voor het behoud van een reëel perspectief op continuïteit van de bedrijfsvoering noodzakelijk is. Bij een bedrijfsvloeroppervlakte van meer dan 5.000 m² is een eenmalige maximale uitbreiding van 10% toelaatbaar. Als wettelijke eisen ten aanzien van dierenwelzijn een verruiming van de maatvoeringen in deze paragraaf vergen, kan daar ruimte voor worden geboden.

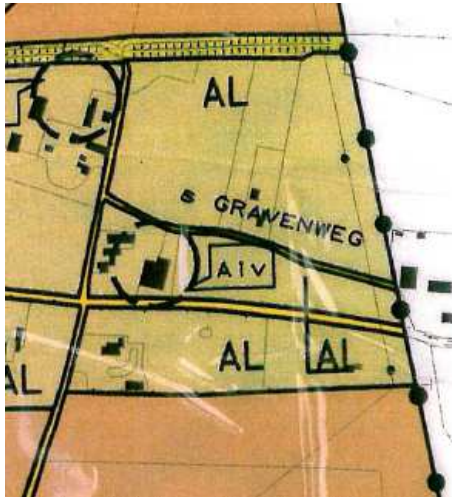
3.2 Bestemmingsplan Buitengebied

Het geldende bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Sluis duidt het perceel aan als bestaande intensieve veehouderij. Het perceel is gelegen in een gebied klasse AL.

Het betreft een flexibel bouwblok met een oppervlakte van maximaal 1 hectare en een langste zijde van 150 meter. Het bedrijfsvloeroppervlak mag ten dienste van intensieve veehouderij niet worden vergroot. Op basis van het bestemmingsplan is er een bestaand bedrijfsvloeroppervlak van 950 m² en een maximaal toegestaan bedrijfsvloeroppervlak exclusief dierwelzijn van 1.140 m² opgenomen. Dit maximum is gebaseerd op een uitbreidingsmogelijkheid van maximaal 20% zonder verplichte dierwelzijn uitbreiding.

De vergunde situatie op het bedrijf betreft echter 1.271,20 m²; hiervoor zijn in 2002 bouwvergunningen afgegeven. Dit vergunde bebouwd oppervlak is per abuis niet goed overgenomen in het vigerende bestemmingsplan.

In het nieuwe bestemmingsplan voorontwerp Buitengebied Sluis, is de bedrijfslocatie bestemd als hoofdtak 'intensieve veehouderij'. De bedrijfslocatie is gelegen binnen de bestemming 'agrarische doeleinden', waarbinnen o.a. een brede grondgebonden agrarische ontwikkeling wordt voorgestaan. Het bouwvlak is strak begrensd en heeft volgens de bijlage de mogelijkheid om maximaal uit te breiden tot 5000 m².

Figuur 1.4 Geldend Best. Plan

Figuur 1.5 Voorontwerp Best. Plan

Aan de gewenste uitbreiding van 629 m² bedrijfsvloeroppervlak kan op basis van het vigerend bestemmingsplan dus geen medewerking verleend worden. Van de gewenste uitbreiding betreft 187 m² wettelijke eisen voor dierenwelzijn. Voor uitbreiding in plaatsen/dieraantallen resteert dus (629-187=) 442 m². Zoals aangegeven zijn de mogelijkheden voor dit bedrijf met betrekking tot de hoofdtak intensieve veehouderij niet goed in het vigerend bestemmingsplan verwerkt. Bij correcte verwerking zou op basis van vigerend bestemmingsplan (1271 m² bestaand + 20% (maximale uitbreiding op basis van bestemmingsplan = 254 m²) 1525 m² intensieve veehouderij gerealiseerd kunnen worden. De voorgenomen uitbreiding is dus (442-254/1525) 12%. Deze uitbreiding kan als een uitbreiding in beperkte mate beschouwd worden.

De uitbreiding van 12% is dermate beperkt dat om voorliggende ontwikkeling mogelijk te maken er een projectbesluit genomen zal worden om een afwijking van het bestemmingsplan mogelijk te maken. De afwijking zal bij een bestemmingsplanherziening mogelijk worden gemaakt, waardoor deze wel passend is in het bestemmingsplan.

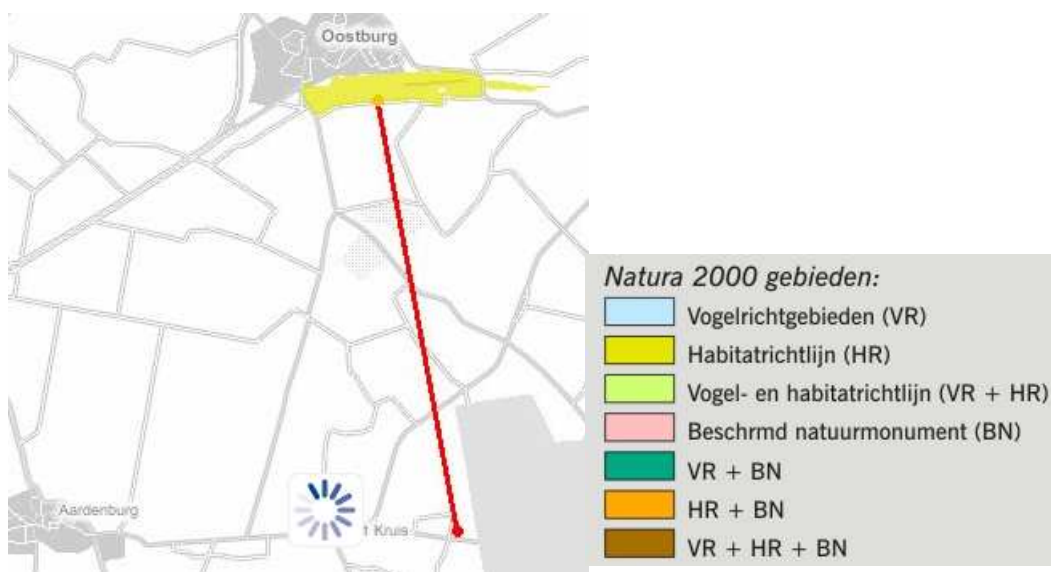
4. Ruimtelijke aspecten

4.1 Natuur en ecologie

Natuurbeschermingswet

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland grotendeels aan de eisen van de Europese Habitatrichtlijn. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten

Zoals uit onderstaande kaart (Figuur 1.6) blijkt is het dichtstbijzijnde kwetsbaar gebied, dan wel vogel- of habitatgebieden, gelegen op ruime afstand. Genoemde gebied betreft het Natura 2000 gebied 'Het Groote Gat' en ligt op meer dan 5,5 km.

Figuur 1.6

Ecologische Hoofdstructuur

De afstand van de projectlocatie tot bestaande (niet kwetsbare) natuurgebieden of gebieden met een natuurstatus bedraagt ruim 700 meter tot aan de Zuidweg (Figuur 1.7). Deze strook langs de Zuidweg betreft bestaande natuur met aankooptitel.

Figuur 1.7

De Natura 2000 en EHS gebieden zijn op een zodanige afstand gelegen dat de ontwikkeling van de projectlocatie geen negatieve effecten zal hebben op deze gebieden.

Flora en Faunawet

Wat betreft soortenbescherming, is de Flora- en faunawet van toepassing. Hierin wordt onder andere de bescherming van dier- en plantensoorten geregeld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet ontheffing of vrijstelling worden aangevraagd. Ten aanzien van het hiervoor beschreven initiatief is bureauonderzoek gedaan naar het voorkomen van specifieke beschermde en/of bedreigde soorten in dit gebied. Hiertoe is het Natuurloket geraadpleegd, waarbij de gegevens van de onderstaande kilometerhokken zijn opgevraagd (Figuur 1.8).

Figuur 1.8

Hoewel de gegevens (bijlage 2) spreken over beschermde diersoorten, is het niet aannemelijk dat gezien het voorliggende bouwplan flora en fauna aangetast zullen worden.

Er zijn in de twee kilometerhokken enkele vaatplanten, korstmossen en één soort broedvogel aangetroffen die bescherming genieten. Een uitdraai van deze gegevens is opgenomen in de bijlage. Daarbij dient opgemerkt te worden dat de inventarisatie betrekking heeft op twee kilometerhokken. Dit betekent dus niet dat de waargenomen amfibieën of vaatplanten bij het bedrijf werden aangetroffen.

De beschermde soorten bevinden zich hoofdzakelijk in de watergangen, in de bermen en bestaande bosjes in het gebied. Deze bevinden zich niet op de plaats waar de nieuwe stal(len) komt(en) te staan. Het perceel waarop de uitbreiding plaatsvindt, is in gebruik als akkerbouwgrond en ligt aansluitend aan de bestaande bebouwing. De grond wordt gedurende het jaar intensief bewerkt voor de productie van akkerbouwgewassen. Verondersteld mag worden dat op dergelijke gronden geen belangrijke natuurwaarden voorkomen die als gevolg van het initiatief schade ondervinden. De uitbreiding van de varkensstal zal derhalve niet leiden tot significante effecten op vogels of andere natuurwaarden. Dit vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied op de locatie waar de nieuwe stal gebouwd wordt. Het aanvragen van ontheffing of vrijstelling is dan ook niet aan de orde.

4.2 Landschappelijke inpassing

In bijlage 3 is het rapport ten aanzien van de landschappelijke inpassing bijgevoegd. Voor de inhoudelijke bespreking hiervan, verwijs ik naar deze bijlage.

4.3 Cultuurhistorie en Archeologie

Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS)

De CHS geeft aan waar cultuurhistorisch waardevolle aspecten van het landschap binnen en buiten de bebouwde kom gevonden kunnen worden. Deze cultuurhistorische elementen kunnen onderverdeeld worden in archeologische, historisch-geografische en (steden)bouwkundige elementen en gebieden. De CHS vormt de basis voor behoud en bescherming van de meest waardevolle elementen en relictten door het bieden van een adequate planologische bescherming, en heeft in die zin een praktische waarde voor ambtelijk gebruik bij de uitvoering van het beleid.

De cultuurhistorische kaart van de provincie Zeeland geeft aan dat de projectlocatie in zijn geheel is gelegen in Belvédère gebied. Op figuur 1.9 is de blauwe kleur op de gehele projectlocatie aanwezig. Bovendien is West Zeeuws Vlaanderen in zijn geheel aangewezen als Belvédère gebied. Belvédère gebied geeft aan dat ontwikkelingen in desbetreffend gebied mogelijk zijn met behoud van cultuurhistorische waarden. Genoemde ontwikkeling resulteert niet in afbreuk van cultuurhistorische waarden.

Figuur 1.9

De projectlocatie is opgenomen als cultuurhistorisch object in de provinciale lijst van cultuurhistorische monumenten (groene stip figuur 1.10). Echter vanwege de erfverstoring en de nieuwbouw van de woning en schuur na 1945 wordt deze niet als zeer waardevol cultuurhistorisch aangemerkt. Gewenste ontwikkeling zal dan ook geen afbreuk doen aan de cultuurhistorische waarde van het perceel.

Figuur 1.10

Archeologie

In 1992 is het Verdrag van Valletta (Malta) door de landen van de EU, waaronder Nederland, ondertekend. Dit verdrag verplicht de Europese overheden tot het beschermen van archeologisch erfgoed. Hierbij wordt als uitgangspunt gehanteerd dat archeologische waarden in situ¹ bewaard moeten blijven. Dat wil zeggen, dat er naar gestreefd moet worden om de waarden op de locatie te behouden. Als dit niet mogelijk blijkt, bijvoorbeeld bij bouwplannen, dan moeten de waarden worden opgegraven en ex situ² worden bewaard.

Het Verdrag van Valetta is doorvertaald in de Monumentenwet 1988, zoals deze gewijzigd is in september 2007.

Archeologische waarden

Figuur 1.11

Op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden, een onderdeel van de CHW, is de omgeving aangeduid als een gebied met een middenhoge indicatieve archeologische verwachtingswaarde. Afhankelijk van de omstandigheden, diepte en het te bebouwen

¹ In situ = in de bodem [bewaren]

² Ex situ = uit de bodem [halen en ergens anders bewaren]

oppervlak dient er al dan niet bij een dergelijke verwachtingswaarde archeologisch onderzoek plaats te vinden. De betreffende projectlocatie is echter geheel gelegen op het bouwvlak. Deze gebieden zijn altijd actief gebruikt, zowel voor bouwactiviteiten als agrarisch gebruik. De beoordeling van de SCEZ wordt pm toegevoegd.

4.4 Verkeer en mobiliteit

De ontsluiting van de locatie verloopt via de Wilhelminaweg via Moleneind naar de Molenweg. Vanaf de rotonde aan de Molenweg is er ontsluiting in westelijke richting Aardenburg en de N251. Vanaf de rotonde Molenweg in noordelijke richting is er ontsluiting naar de N676 richting Terneuzen en Westerscheldetunnel. Op de Wilhelminaweg is geen fysieke scheiding tussen fiets- en autoverkeer. Het profiel van de wegen bestaat uit asfalt en grasbermen. Deze weg kent een geringe verkeersintensiteit. Vanaf de Molenweg is er wel sprake van fysieke scheiding tussen fiets- en autoverkeer.

De huidige bestemming van de planlocatie is een volwaardig agrarisch bedrijf met intensieve veehouderij. De verkeersbewegingen met tractoren, zwaar vrachtverkeer voor voer, afvoer kadavers en transport van varkens is een wekelijks terugkerende activiteit. De uitbreiding van de intensieve veehouderijtak zal geen grote veranderingen teweegbrengen ten aanzien van transportbewegingen. Het woon- en leefklimaat ter plaatse zal dan ook geen hinder ondervinden van deze ontwikkeling.

Gesteld kan worden dat het plan inpasbaar is binnen het lokale verkeersbeeld. Er behoeven geen structurele aanpassingen van infrastructuur plaats te vinden. Ten aanzien van parkeergelegenheid is op het bouwvlak voldoende mogelijkheid om te parkeren.

5. Milieuaspecten

5.1 Bodem

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de kwaliteit van de bodem ter plaatse. Een eventueel aanwezige bodemverontreiniging kan namelijk van invloed zijn op de keuze voor een bepaalde bestemming of de uitvoerbaarheid van het plan. In het geval van de bouw van een stal is bodemonderzoek echter niet aan de orde.

5.2 Wet Geluidhinder

Het plan leidt niet tot de oprichting van een nieuw geluidgevoelig object. Een nader akoestisch onderzoek is dan niet noodzakelijk. De geluidbelasting als gevolg van de bedrijfsactiviteiten is geregeld in de voorschriften van de milieuvergunning. Hierin wordt gesteld dat voor wat betreft het aspect geluid weliswaar sprake kan zijn van enige toename van negatieve effecten. Deze hoeven echter niet als significant te worden beschouwd. Aan de gestelde geluidnormen uit de milieuvergunning kan worden voldaan. De geluidhinder voor de omgeving wordt daarmee tot een aanvaardbaar niveau beperkt.

5.3 Besluit luchtkwaliteit

Besluit Luchtkwaliteit:

De Wet luchtkwaliteit (als onderdeel van de Wet milieubeheer) vormt per 15 november 2007 het toetsingskader voor nieuwe plannen en projecten in relatie tot de kwaliteit van de lucht. In Nederland heeft dit met name betrekking op stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₁₀). Daarbij is enerzijds van belang of het plan leidt tot nieuwe bronnen die van invloed zijn op de luchtkwaliteit. Anderzijds is van belang of nieuwe objecten opgericht worden in gebieden met een te hoge achtergrondconcentratie (overschrijding grenswaarden). Voor een aantal projecten geldt de AmvB Niet in betekenende mate bijdragen (NIBM). Projecten die 'niet in betekenende mate bijdragen' aan de luchtverontreiniging, hoeven volgens het wetsvoorstel niet meer afzonderlijk getoetst te worden aan de grenswaarden voor de buitenlucht. Een varkenshouderij valt niet in deze categorie.

Voor de bescherming van de gezondheid van de mens zijn twee grenswaarden opgenomen. De jaargemiddelde concentratie PM₁₀ mag niet hoger zijn dan 40 µg/m³, en het aantal dagen dat het 24-uursgemiddelde concentratie van 50 µg/m³ wordt overschreden mag niet groter zijn dan 35 per kalender jaar. De uitbreiding van het bedrijf betreft een geringe uitbreiding waarbij de luchtkwaliteit zal worden verduidelijkt in de milieuvergunning.

5.4 Externe veiligheid:

In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient zorg gedragen te worden dat er een scheiding in acht genomen wordt tussen gevoelige objecten (zoals woningen) en risicoveroorzakende bedrijven en/of transportassen.

De locatie is niet gelegen binnen de invloedssfeer van objecten waarvoor een extern veiligheidsrisico geldt (zoals industrie vallend onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen BEVI) volgens de kaart van de Provincie Zeeland. Enkel is op circa 250 meter een hoogspanningskabel gelegen voor elektriciteit en industriële leiding. Deze afstand is echter voldoende. Ook is er geen sprake van vervoer van gevaarlijke stoffen in de omgeving of buisleidingen met een toetsingszone. Geconcludeerd kan worden dat de uitbreiding van het bedrijf niet binnen de plaatsgebonden risicocontour en/of het invloedsgebied van het groepsrisico van een risicovolle activiteit is gelegen. Een verdere uitwerking van de veiligheidsparagraaf is dan ook niet nodig.

5.5 Geur en stof

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. Het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet geurhinder en veehouderij is vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 12 december 2006.

De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-stacks vergunning. Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden. De Regeling geurhinder en veehouderij is gepubliceerd op 18 december 2006. Een wijziging op deze regeling is gepubliceerd op 18 juli 2007 (Staatscourant 136).

Extra geur en/of stof overlast als gevolg van de uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten, zal vanwege vernieuwde technieken niet aan de orde zijn. Uitvoering van de gewenste ontwikkeling zal juist resulteren in een verbetering van de bestaande situatie. De normen en toepassingstechnieken zullen aan de gestelde normen moeten voldoen en worden geregeld in de voorschriften van de milieuvergunning.

5.6 Milieuzonering

Milieuzonering is met name van toepassing bij nieuwbouw woningen en andere geurgevoelige objecten in de directe omgeving van een bedrijf en bij vestiging van een nieuw bedrijf in de omgeving van geurgevoelige objecten. De realisatie van de nieuwe varkensstal kan een belemmering opleveren voor omliggende woningen of bedrijven. Hiervoor dienen afstanden tot geurgevoelige objecten of andere bedrijven bekeken te worden. Aangezien er binnen een straal van minder dan 50 meter geen geurgevoelige objecten zijn gelegen wordt voldaan aan de Wet geurhinder en veehouderij en worden de voorschreven afstanden gerespecteerd. De geurberekeningen zullen in de milieuvergunning worden opgenomen. Andersom zijn omringende bedrijven ook op voldoende afstand gelegen, waardoor aan de milieuzonering voldaan kan worden.

6. Watertoets

Ten aanzien van de gewenste ontwikkeling is contact opgenomen met het Waterschap Zeeuws-Vlaanderen. De gegevens van het Waterschap worden bijgevoegd. **PM**

7. Economische uitvoerbaarheid

Om inzicht te verkrijgen in de economische uitvoerbaarheid van het plan is een bedrijfseconomische analyse uitgevoerd. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd dat de gewenste ontwikkeling mogelijk is.

8. De afweging

Met betrekking tot de uitbreiding van de varkenshouderij op het agrarische bouwblok aan de Ligtvoetsweg 1 te Sint Kruis met een toename van 629 m² in stalruimte kan de volgende afweging gemaakt worden:

- het initiatief wordt gesitueerd op een daarvoor aanvaardbare locatie en past binnen de ruimtelijke structuur ter plaatse. Zowel op provinciaal niveau als op gemeentelijk niveau (bestemmingsplan Buitengebied) heeft de omgeving een agrarische functie en bestemming. Een intensieve veehouderij past in deze omgeving. In het kader van de pilot is door de provinciale werkgroep geconcludeerd dat er sprake is van 'in beperkte mate' en dat dit bedrijf daarom niet langer aangemerkt wordt als pilotbedrijf aangezien deze ontwikkeling mogelijk is op basis van het omgevingsplan.
- De geringe toename van het aantal vierkante meters bedrijfsvloeroppervlak past binnen het toetsingscriterium 'in beperkte mate' van het omgevingsplan van de provincie voor uitbreiding van de intensieve veehouderij. Op basis hiervan wordt er uitvoer gegeven aan een projectbesluit, waardoor de uitvoering van het plan mogelijk wordt gemaakt;
- landschappelijk kan het initiatief aanvaardbaar ingepast worden binnen de omgeving met gebruikmaking van erfbeplanting;
- er worden geen natuurwaarden aangetast en er bestaat voldoende afstand ten opzichte van (zeer) kwetsbare natuurgebieden;
- het plan heeft geen negatieve effecten op cultuurhistorische of archeologische waarden;
- milieu-aspecten leveren geen belemmeringen voor de uitvoering van het plan. Er kan voldaan worden aan alle normen op het gebied van geurhinder, bodem, geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid;
- de toename van verhard oppervlak draagt bij tot een geringere infiltratie van water, hiervoor wordt in overleg met Waterschap Zeeuws-Vlaanderen extra waterberging gerealiseerd;
- het initiatief inpasbaar is binnen het verkeersbeeld;
- eenvoudig aangesloten kan worden op bestaande (technische) infrastructuur.

Geconcludeerd kan worden dat de gevraagde wijziging ruimtelijk inpasbaar is in de omgeving en past binnen het beleid.

9. Resultaten overleg met andere overheden en instanties

10. De Procedure

Inspraak:

Bedenkingen:

Bijlagen

Bijlage 1. Schetsplan

Bijlage 2.

Gegevens Kilometerhokken Natuurloket

Rapportage voor kilometerhok X:023 / Y:366

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1	1			1	goed	-	1991-2007
Mossen						slecht		1997-2007
Korstmossen					1	slecht	51-100%	1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren						niet		1997-2007
Broedvogels			1		1	slecht	0%	1996-2007
Watervogels						goed	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						redelijk		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						matig		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

Rapportage voor kilometerhok X:024 / Y:366

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten						slecht	-	1975-1990
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						slecht		1992-2007
Zoogdieren						niet		1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						goed	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						redelijk		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

Bijlage 3.

Landschappelijk Inpassingsplan

OVEREENKOMST INZAKE LANDSCHAPPELIJKE INPASSING VOOR DE
UITBREIDING VAN DE HOOFDTAK INTENSIEVE VEEHOUDERIJ OP HET PERCEEL
LIGTVOETSWEG 1 TE SINT KRUIS.

De ondergetekenden

Maatschap Bonte te Sint Kruis, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer B. Bonte, wonend Ligtvoetsweg 1 te Sint Kruis, hierna te noemen: "de verzoeker";

en

de gemeente Sluis, te dezer zake rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester J.F. Sala, ingevolge artikel 171 van de Gemeentewet de gemeente vertegenwoordigende, handelende ter uitvoering van het besluit van burgemeester en wethouders d.d. 2 juni 2009, hierna te noemen: "de gemeente";

hierna gezamenlijk te noemen: "partijen";

OVERWEGENDE:

dat verzoeker bij de gemeente een plan heeft ingediend voor de uitbreiding van de hoofdtak intensieve veehouderij (629 m²) op het perceel Ligtvoetsweg 1 te Sint Kruis, kadastraal bekend gemeente Sluis, Aardenburg, sectie N, nummer 327 (verder: het perceel);

dat dit plan in strijd is met het bestemmingsplan 'Buitengebied' van de voormalige gemeente Sluis-Aardenburg en dat planologische medewerking kan worden verleend aan de uitbreiding van de hoofdtak intensieve veehouderij middels een projectbesluit als bedoeld in artikel 3.10 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro);

dat de gemeente pas kan besluiten tot het verlenen van medewerking als daarbij sprake is van een goede ruimtelijke ordening;

dat verzoeker heeft verzocht om een projectbesluit als bedoeld in artikel 3.10 van de Wro, ten behoeve van het door hem ingediende plan;

dat op grond van het Omgevingsplan van de provincie Zeeland (en het Gebiedsplan Natuurlijk Vitaal) een dergelijk plan in het buitengebied landschappelijk ingepast dient te worden en dat ter voldoening van deze eisen een beplantingsplan is opgesteld;

dat deze overeenkomst dient om realisatie van het beplantingsplan te verzekeren, zodat aan de planologische voorwaarde van landschappelijke inpassing wordt voldaan;

ARTIKEL 1 DOEL OVEREENKOMST

In deze overeenkomst worden afspraken tussen de gemeente en verzoeker vastgelegd over de landschappelijke inpassing van het plan.

ARTIKEL 2 HET INITIATIEF

De verzoekers beogen op het perceel/adres Ligtvoetsweg 1 te Sint Kruis te komen tot het vergroten van de hoofdtak intensieve veehouderij met 629 m².

ARTIKEL 3 VERPLICHTINGEN GEMEENTE

De gemeente is bereid om zich in te spannen om, onverminderd de daarvoor geldende procedureregels van bezwaar- en beroepsmogelijkheden, te komen tot vaststelling en goedkeuring van een zodanige planologische regeling, dat het door de verzoeker voorgelegde plan - dat op de bij dit contract behorende bijlage A nader is uitgewerkt- en waaromtrent partijen inhoudelijke overeenstemming hebben bereikt kan worden gerealiseerd.

ARTIKEL 4 VERPLICHTINGEN VERZOEKER

1. Het initiatief dient adequaat landschappelijk te worden ingepast bestaande uit een beplantingsstrook met een dichte struik- en boomlaag van streekeigen soorten met een breedte van gemiddeld 5 meter.
2. In opdracht van verzoeker is een beplantingsplan opgesteld. Verzoeker dient de inpassing voor eigen rekening en risico uit te voeren.
3. Verzoeker verplicht zich tot uitvoering, instandhouding en beheer van het plan, een en ander overeenkomstig het bij deze overeenkomst gevoegde plan bijlage B (Landschappelijke inpassing, maatschap Bonte Ligtvoetsweg 1 Sint Kruis, 17 januari 2011). De uitvoering van het plan dient te geschieden binnen 1 jaar na het onherroepelijk worden van de bouwvergunning.
4. Indien het plan niet tot uitvoering is gebracht binnen de in lid 3 genoemde termijnen, verbeurt de verzoeker aan de gemeente een direct en zonder rechterlijke tussenkomst opeisbare boete van € 10.000,00.
5. Verzoeker verplicht zich tot handhaving van de kwaliteit van het perceel in de zin van behoud en herstel van de erfbeplanting.

ARTIKEL 5 RECHTSOPVOLGERS

Het bepaalde in deze overeenkomst geldt onverkort voor de rechtsopvolgers van de verzoeker, maar ook voor de eventuele pachter, huurder, zakelijk gerechtigde of diegene die de onderliggende onroerende zaak onder welke titel dan ook in gebruik krijgt van verzoeker dan wel van zijn rechtsopvolger.

ARTIKEL 6 KETTINGBEDING

De verzoeker verbindt zich jegens de gemeente, die dit voor zich aanvaardt, bij overdracht in eigendom aan derden van zijn bedrijf en bij verlening van enig zakelijk genotsrecht hierop, de ingevolge dit contract op de verzoeker rustende verplichtingen, waaronder begrepen de in ARTIKEL 4 omschreven verplichting, aan de nieuwe grondeigenaar of zakelijk gerechtigde op te leggen, zulks op straffe van een eenmalige direct opeisbare boete ter hoogte van € 10.000,00 ten behoeve van de gemeente, zulks onverminderd de aan de gemeente toekomende bevoegdheden langs publiekrechtelijke weg op te treden. De boete is verschuldigd door het enkele feit van niet-nakoming of overtreding van het bepaalde in dit artikel zonder dat enige ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst zal zijn vereist. De boete moet worden betaald binnen één maand na een daartoe strekkende schriftelijke aanmaning van het college.

ARTIKEL 7 BIJLAGEN

Aan deze overeenkomst zijn de volgende bijlagen gehecht:

Bijlage A: [situatietekening te realiseren varkensstal]

Bijlage B: [beplantingsplan, 17 januari 2011]

In drievoud opgemaakt en ondertekend te Oostburg d.d.,

De ondernemer,

De gemeente,

namens deze

namens deze

B. Bonte
ondernemer

J.F. Sala
burgemeester

Landschappelijke Inpassing

Maatschap Bonte

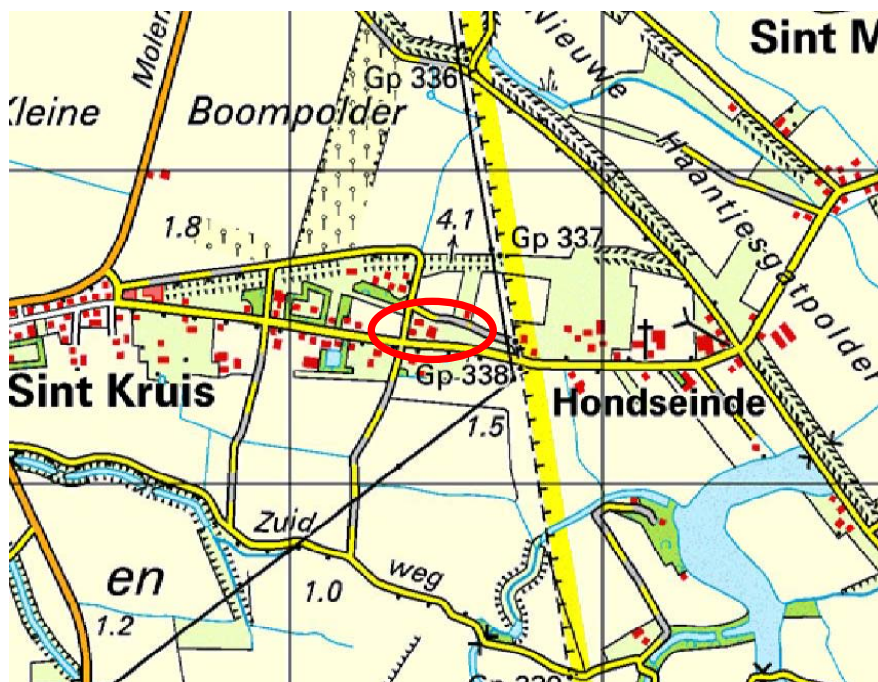
Ligtvoetsweg 1
St. Kruis

Inleiding

Het doel van de landschappelijke inpassing is om eventuele storende elementen in het landschap te verzachten of uit het beeld te onttrekken. Bij het ontwerp is rekening gehouden met de functionaliteit voor de bedrijfsvoering en andere eisen die gesteld worden bij nieuwbouw. Daarnaast is aandacht geschonken aan Zeeuwse omgevingskwaliteiten (mens (beleving), natuur en landschap). De omgevingskwaliteiten komen terug in het ontwerp en worden waar mogelijk versterkt. Na aanleg is het belangrijk dat het beheer op een goede manier wordt uitgevoerd. Voor de aanleg en het onderhoud is tussen aanvrager en de gemeente een privaatrechtelijke overeenkomst opgesteld.

In dit plan worden eerst de bedrijfsgegevens uitgewerkt. Het gaat hierbij om de ligging van het bedrijf en een omschrijving van de omgeving, het type bedrijf en de gewenste uitbreiding. Vervolgens wordt een inrichtingsvoorstel gegeven. Hierbij worden storende elementen zo veel mogelijk aan het landschap onttrokken en wordt de omgevingskwaliteit versterkt. De aan te leggen elementen worden uitgewerkt. In het laatste hoofdstuk wordt ingegaan op het beheer. De kwaliteit van de aan te leggen landschapselementen blijft alleen gewaarborgd indien er een goed beheer wordt uitgevoerd.

Locatie Ligtoetsweg 1

2. Bedrijfskenmerken

Het bedrijf is gelegen ten oosten van Sint Kruis in de Beooster Eede-en Hoogland van Sint Kruispolder in de gemeente Sluis. De omgeving in een straal van een kilometer bestaat grotendeels uit landbouwgebied, zie kaart 1. Het ligt op de grens tussen de meer open kleipolders aan de noordzijde en de meer zandige en kleinschalige polders aan de zuidzijde. Het bedrijf is gelegen in een lintbebouwing met kleine (voormalige) landbouwbedrijven tussen Hoogeind (België) en Sint Kruis. De erven bestaan hier traditioneel uit een huisweide met een hoogstamboomgaard of boomweide, hieronder kon het vee grazen. Ook was er meestal een drinkput aanwezig die het vee kon voorzien van zoet drinkwater. Voor de uitvinding van het prikkeldraad bestond de afscheiding uit een dichte geschoren haag. Op de erfafscheiding werd meestal een singelbeplanting geplant die bestaat uit opgaande bomen, met hieronder struiken. In de omgeving zijn van oudsher ook vrij veel kleine bosperceeltjes te vinden. Deze werden vroeger als hakhoutbosje beheerd en voorzagen de mensen van brandhout. In de omgeving liggen enkele kreken en kreekrestanten en er zijn diverse dijken te vinden. De omgeving van het bedrijf in 1910 is te zien op kaart 3. De belangrijkste natuurwaarden in de omgeving bestaan uit soorten van het agrarisch gebied. Er worden specifieke soorten genoemd die vermeldt staan op de Rode Lijst of de Provinciale lijst met aandachtsoorten. In de polders komen soorten voor als Patrijs, Veldleeuwerik, Graspieper, Gele kwikstaart, Kievit en Scholekster. Langs de dijken en bermen komen de volgende soorten voor: Roodborsttapuit, Torenvalk. Op de erven komen de volgende soorten voor: Steenuil (hoogste dichtheid van Zeeuws-Vlaanderen), Huiszwaluw, Boerenzwaluw, Kerkuil, Torenvalk, Huismus, Ringmus, Grote lijster, Kneu, Putter, Europese Tortel, Kamsalamander, Boomkikker (op ruimere afstand).

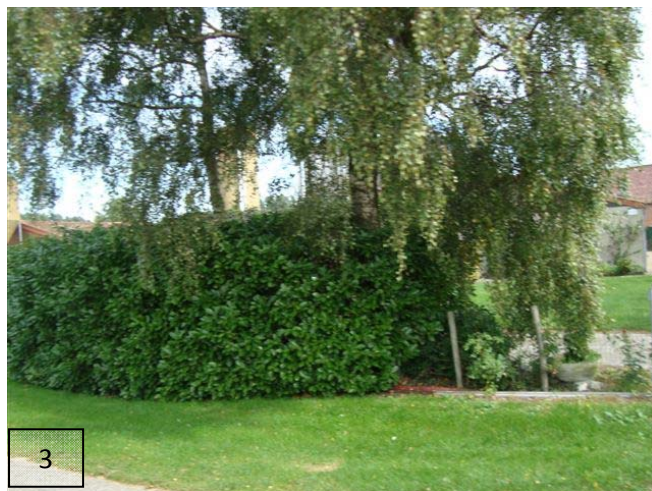

Door het kleinschalig landschap in de omgeving is het bedrijf op beperkte afstand zichtbaar. Alleen vanaf de Wilhelminaweg is het bedrijf goed te zien. Aan deze zijde is de woning en een (akkerbouw) schuur te zien. De huidige varkensstallen liggen aan de noordzijde en zijn te zien vanaf de Ligtvoetsweg. Het landbouwbedrijf bestaat uit een akkerbouwtaak en uit een varkenstak, In totaal is het bedrijf 60 hectare groot. Het huidige erf bestaat uit een woonhuis, een landbouwschuur, varkensstallen en enkele kleine weiltes, zie bijlage 1a. De huidige stallen bieden plaats aan 630 varkens. Het bedrijf wil graag een extra varkensstal bouwen (indicatie 35 * 18 meter) aan de noordzijde van het bedrijf. Hier is nu een weiland met enkele fruitbomen aanwezig. De stallen bieden dan ruimte voor 863 vleesvarkens en 118 zeugen. Het wordt na de nieuwbouw een gesloten bedrijf. Een bomerij net buiten het bedrijf is recent door het waterschap gerooid. Volgens het waterschap (mondelinge mededeling) heeft heer Bonte hier plantrecht.

De bodem bestaat uit lemig fijn zand. De gemiddeld hoogste grondwaterstand is 40~80 cm onder maaiveld, de gemiddeld laagste grondwaterstand is > 120 cm onder maaiveld.

3. Huidige situatie

Westzijde

De westzijde (voorzijde van het bedrijf) wordt begroeid met verschillende soorten hagen van ongeveer 1 meter breed. Met aan de rechterkant een moestuin. Gezien de beperkte ruimte voor de woning en de stallen zijn er niet veel mogelijkheden.

Noordzijde

De noordzijde is niet of nauwelijks ingeplant. Enkele pruimenbomen en een kastanjeboom bepalen het zicht op de boerderij. De rest bestaat uit weiland waar enkele schapen op grazen.

Oostzijde

De oostzijde (achterkant van het bedrijf) is niet ingeplant.

Zuidzijde

Aan de zuidzijde is een “boomgaardje” bestaande uit één hoogstamfruitboom, een kers, en enkele laagstam fruitboompjes.

Inrichtingsplan

Bijlage 1 geeft een overzicht van de huidige situatie (situatie september 2010). In dit hoofdstuk wordt het inrichtingsplan zoals weergegeven in bijlage 2 toegelicht. De voorgestelde beplanting bestaat uit streekeigen en indien beschikbaar autochtoon materiaal. Er is gekeken welke bomen en struiken er van oudsher op dit bodemtype in dit deel van Zeeland voorkomt. De betreffende soorten zijn goed aangepast aan de betreffende milieufactoren en groeien meestal beter dan soorten die hier niet van nature thuis horen. Er worden diverse soorten struiken en bomen voorgesteld die in verschillende periodes bloeien. Dit is niet alleen visueel aantrekkelijker, maar geeft de omgeving ook een hogere natuurwaarde. Er mogen zonder ontheffing van het waterschap geen bomen of struiken aangeplant worden in de eerste 7 meter vanaf de sloten aan de zuidzijde en westzijde van het plangebied. Op verzoek van de eigenaar is gekozen om zoveel mogelijk rekening te houden met het onderhoud. Daarom is gekozen voor plantafstanden die zoveel mogelijk passen in het eindbeeld, zodat zo min mogelijk ingegrepen dient te worden. De voorgestelde elementen passen goed in het biotoop van de soorten die in hoofdstuk I zijn genoemd en die voorkomen in de directe omgeving van het plangebied.

In het kader van waterberging is men verplicht om voor de toename van het verharde oppervlakte een compensatie uit te voeren (aanne²me 100 mm per m² verhard oppervlakte), is 63 m³ voor de betreffende stal. Op advies van het Waterschap is deze zo dicht mogelijk tegen de nieuw te realiseren stal gesitueerd. Voorstel is om hier een waterberging aan te brengen waarbij het talud langzaam oploopt, en zo een gedeelte moeras ontstaat waar wat meer plantengroei kan ontstaan. Het moeras gedeelte kan dan geleidelijk over gaan in een gedeelte ruw gras waar door schapen ecologisch beheerd kan worden. Op deze manier zal er

verschraling van de toplaag plaatsvinden en uiteindelijk een rijker stuk aan soorten ontstaan.

2.1 Nieuwe bebouwing

De bebouwing sluit aan bij de al aanwezige varkensstallen, zie bijlage 2. Zo wordt dit type bebouwing zoveel mogelijk geconcentreerd. Het uiterlijk van de buitenzijde van de bebouwing is zoveel als mogelijk gelijk aan de al bestaande stallen

2.2 Groenelementen

Zuidwestzijde terrein Vanaf deze zijde biedt het erf een mooi aanblik. Voor het woonhuis ligt een klein wekje met wat (halfstam)fruitbomen. Er is zicht op het woonhuis en een wat oudere landbouwschuur. De iets verder gelegen varkensstallen zijn ook te zien. Het wekje wordt verfraaid. Verspreid over het wekje worden hoogstamfruitbomen aangeplant. Er worden 12 autochtone hoogstamfruitbomen van oude rassen aangebracht in de maat 12-14, inclusief 3 korte boompalen per boom en stambescherming.

Noordwestzijde Hier is de nieuwe varkensstal gepland. De stal zal zeer dicht tot de erfafscheiding komen en hier is dan ook zeer weinig ruimte voor landschappelijke inpassing. Er zijn wel wat kleine dingen mogelijk. Als eerste wordt een coniferenheg aan de uiterste westzijde vervangen worden door een streekeigen heg, een losse haag van *Ligustrum vulgare*. In het wekje staan nu enkele (halfstam)fruitbomen die grotendeels zullen verdwijnen. De nieuwe ruimte wordt ingevuld met een 13 tal walnoten. Het voordeel van deze walnoten is dat ze laag vertakken en zo prima het zicht op de loodsen zullen weg nemen. Bovendien zijn ze streekeigen en komen ze op veel boerderijen in het Zeeuwse voor. De bomen zullen aangeplant worden in de maat 18-20 met drie korte palen en stambescherming voor de schapen. De bomenrij net buiten het terrein is recent gerooid, zie foto 6. De walnoten worden op het perceel deels doorgetrokken, en vanaf de oostzijde worden knotwilgen doorgetrokken. Op deze manier ontstaat een mooie afscherming die vanaf het zuiden richting het noorden uit knotwilgen bestaat en oostelijk dan vervolgens over gaat in walnoten.

Oostzijde: De oostzijde van de boerderij grenst aan een stuk bouwland. Op deze grens wordt een groensingel aangelegd met een breedte van minimaal 5 meter bestaande uit knotbomen in verspringend plantverband. Knotbomen werden in het verleden veel aangeplant voor gebruik van brandhout en weidepalen. Na enige tientallen jaren ontstaan er gaten en holtes in de bomen. Bij goed onderhoud kunnen de bomen vele tientallen jaren meegaan en dragen ze bij aan ideale broedlocaties voor vogels. De karakteristieke vormen van de knotbomen dragen eveneens bij aan een zeer fraai landschap. Er wordt een dubbele rij knotwilgen (*Salix alba*) in de maat 14-16 aangeplant, voorzien van 1 lange boompaal. Onderlinge plantafstand 4 á 5m en dan in driehoekverband.

Van het hout dat vrijkomt na het knotten wordt een houtwal aangelegd aan de oostzijde van het bedrijf. De houtwal wordt tussen de twee rijen knotbomen aangelegd.

3 Beheer

Het beheer van de aanplant is belangrijk om op termijn de landschappelijke inpassing vorm te geven. In de onderstaande paragraaf wordt ingegaan op het

beheer dat noodzakelijk is.

3.1 Advies voor bodembedekker in beplantingen: Ter voorkoming van onkruiden in de beplanting is het gunstig de beplantingsstrook in te zaaien met witte cultuurklaver (ras: b.v. Merwi, Alice) omdat deze plant een goede bodembedekking geeft, weinig concurreert met de beplanting (eigen stikstofbinding) en persistent is gedurende meerdere jaren. Belangrijk is dat er op het moment van inzaai geen onkruiden aanwezig zijn, er een goed zaaibed is en dat temperaturen voldoende hoog zijn voor snelle groei van de klaver. De beste zaaitijd is de tweede helft van mei, daarvoor de grond schoon houden met een oppervlakkige grondbewerking. Probleemonkruiden (b.v. distels) gedurende de eerste jaren tijdig en pleksgewijs bestrijden.

3.2 Beheer groenelementen

De hoogstamfruitbomen dienen door een deskundige op dit gebied gesnoeid te worden. Het gaat hierbij vooral om vormsnoei die uitgaat van een goed ontwikkelde boom. Er wordt geadviseerd om in de eerste 5 jaar na aanplant minstens 3 keer een vormsnoei uit te laten voeren. In de daaropvolgende jaar zal eens per 3 tot 5 jaar gesnoeid moeten worden. Voor het snoeien kan een cursus gevolgd worden bij St. Landschapsbeheer Zeeland. Het is ook mogelijk deze stichting in te huren voor het snoeiwerk.

H__MDP_lichtvoetse
weg bestaande situat

H__MDP_lichtvoetse
weg nieuwe situatie.ç